

108010

Dagbladet 19.1.1995

Intet nytt fra Fjørtoft

Flere aviser har, som en sensasjon, slått opp at Kjell Fjørtoft i sin kommende bok vil komme med nye avsløringer.

Blant annet at USAs president Roosevelt i 1942 ville forære deler av Nord-Norge, bl.a. Tromsø og Narvik, til Stalin.

Nå er det ikke tvil om at Kjell Fjørtoft, i sine historiske verker har kastet fram en del nye opplysninger og satt

DEBATT

Kjell Fjørtofts nye avsløringer i hans kommende bok er slett ikke nye, skriver journalist John Gustavsen.

søkelyset på kinkige spørsmål. Fjørtoft vil gjerne gå foran, men gjør det ikke alltid like overbevisende.

Det er heller ikke pressens kritiske holdning til hva han kommer med.

■ ■ Forfattere flest har et langt lavere tonefall enn

Fjørtoft, og blir ikke lagt særlig merke til. I 1986 kom en roman på Tiden hvor nettopp Roosevelts gavmildhet overfor Stalin ble avslørt. Det var forfatterne Laila og Thor Thorsen, bosatt i Harstad, som i romanen «Istid» nettopp påviste den telegramutveksling som fant sted mellom USAs og Sovjets ledelse.

■ ■ 12. januar 1942 tilbød Roosevelt i et telegram til Molotov «en isfri havn i nord, et sted i Norge, f.eks. Narvik,» ifølge boken. Svaret fra Stalin kom overraskende på Roosevelt da det het at «Sovjetunionen ikke har og har ikke hatt noen territoriale eller andre krav til Norge og kan derfor ikke akseptere forslaget om å innta Narvik med sovjetiske tropper».

■ ■ Pressen oppdaget ikke denne virkelige sensasjonelle opplysningen i «Istid». Men Dagbladet kunne 23.5.87 fortelle at Stalin sa «nei takk». Dette ble bekreftet av den russiske historikeren Alexander Kan og Geir Lundestad, Nobelinstituttets nåværende direktør. 20.10.88 kom Johan Vogt i Dagbladet inn på denne oppsiktsvekkende utvekslingen av telegram. Før dette hadde Trygve Lie i sine erindringer berørt temaet, likeså historikeren Olav Riste i «Americana Norvegica» (1973).

John Gustavsen